

Ако ядеш зеле (без свинско),
няма нужда да угаждаш
на могъщите (по Диоген
и Асен Василев)

58-59

СЪБОТА – НЕДЕЛЯ 24 – 25 СЕПТЕМВРИ 2022 г.

24 часа

© 168 часа ООД

WWW.24CHASA.BG

Цена 2,50 лв. Година XXXII, брой 227

Всекидневник за новините, каквито са

ДОСТЪПНАТА СИГУРНОСТ
3 АСТРАХОВАНЕ

**Пряка
заплаха
от война
няма**

4-5

В очакване на тежка зима, високи цени и преди скока на лихвите

Да купиш или продадеш имот, вече е риск!

2

Защо, след като за 8 месеца бяха изтеглени нови ипотечни кредити за 1,5 милиарда лева, брокерите се въздържат да дават съвети

Топла вълна носи
астрономическата
есен, в края на
месеца – на плаж

■ На 9-а стр.

Проект на медията
за семейни икономии

Трите главни грешки в надбягването с инфлацията

■ Четете от 17-а до 20-а стр.

На 25 септември се отбелязва Световният ден на фармацевтите

**„Магистър-фармацевтите - винаги до вас за един
по-здрав свят“** е надсловът на деня през 2022 г.

■ На 3-а стр.

Г-н Сапунаров, честит празник! Как посрещате Световния ден на фармацевтите тази година?

- Благодаря и честит празник на всички магистър-фармацевти! На 25 септември над 4 милиона фармацевти по целия свят празнуват по инициатива на Международната федерация по фармация (FIP). На този ден обществата показват своята признателност към професията ни и значимостта ѝ за тях. Магистър-фармацевтите в България също празнуваме като част от тази голяма международна общност.

- Как се справиха магистър-фармацевтите с въвеждането на е-рецептите?

- След повече от десетилетие електронните рецепти бяха въведени задължително, но само за заплащаните от здравна каса лекарства. Лекарствата, предписвани на бели рецепти, които пациентите заплащат, почти не се предписват електронно, макар че има възможност за това. Магистър-фармацевтите бяхме сред най-подготвените, въпреки че платихме високата цена по въвеждането не само на е-рецептите, но и на други електронни системи. Магистър-фармацевтите инвестирахме много средства и положихме много усилия по въвеждането им, имаше много проблеми, санкционираха ни заради технически грешки. Но системата се развива и се надяваме да работи все по-добре. Ползите от

Маг.-фарм. Венелин Сапунаров:

В България магистър-фармацевтите не сме ценени

Пациентите трябва да осъзнаят, че е-предписанията са полезни за тях, казва председателят на Управителния съвет на Регионалната фармацевтична колегия София-столична

нея са най-вече за пациентите, въпреки това пак се правят крачки назад с предложението белите рецепти да продължат да бъдат издавани и на хартия. Пациентите трябва да осъзнаят, че това пряко ги засяга и да преценят дали искат да имат пациентско досие, което да бъде с изчерпателни данни относно всички лекарства, които са приемали, и проследимост. Или да продължават да събират документите на хартия и да ги разнасят между кабинети, лаборатории, болници, аптеки. Навсякъде по света данните се въвеждат електронно и никой не спира след това разпечатването на тези документи. Ето защо аргументите не са сериозни, тъй като и сега са предвидени изключения за предписване на хартия.

Относно отнемането на права на медицинските специалисти считам, че напротив – е-рецептите улесняват работата,

пестят време и така ще бъдат по-полезни на пациентите. Без е-предписания смятам, че се отнемат права на пациентите, които в България плащат най-много от джоба си за здраве. В ЕС се разработва система за е-рецепта, която да позволява на гражданите на ЕС да полуват своите лекарства в аптека, намираща се в друга държава от ЕС. А тук още спорим дали да ги въвеждаме. Очевидно има сили в България, които не желаят да се осветлят процесите в здравеопазването и в лекарствоснабдяването. Едва ли бихме могли да си представим колко пари стоят зад тези интереси, но, за жалост, всички страдаме от живота в сенките.

- Какви са трудностите пред професията ви?

- За разлика от другите европейски страни, в България магистър-фармацевтите не сме ценени и в много случаи дори сме потискани и угнетени.

ни. През последните 20 години постоянно се правят опити да девалвират професията ни и да премахнат образователния ценз. Заплатите се задържат ниски спрямо отговорностите, които носим, и спрямо тези на колеги в други страни от ЕС. Понасяме

агресия и хули за неща, които не зависят от нас – цени, липси и отказ на лекарства, пациенти без рецепти и много други. Ние полагаме честен и социален труд, трябва

да можем адекватно да посрещаме нуждите си. Всичко това води до недоволство от работата ни, а аптеката е превърната в непривлекателно място за работа. Повечето колеги, особено младите, предпочитат да работят в индустрията, клинични проучвания и да избягат от аптеката.

- С какво се гордее професията ви в навечерието на вашия празник?

- Гордеем се, че въпреки тежките условия за работа допринасяме за по-здрав свят, както колегите по света. Освен най-достъпните медицински специалисти, ние сме и сред най-доверените специалисти (според международни проучвания), а при извънредни ситуации като COVID-19 пандемията не изоставихме пациентите и останахме на работните си места.

Организацията ни се гордее с всички практикуващи магистър-фармацевти, преподаватели по фармация и фармацевтични учени.

Надяваме се пациентите да поздравят колегите по случай 25 септември и да се присъединят към нашия празник.

Регионална
фармацевтична
колегия
София-столична

В Световния ден на фармацевтите

Защо аптеките се превръщат в непривлекателно работно място за магистър-фармацевтите

Ивелина Иванова е дипломиран магистър-фармацевт от началото на 2022 г. Тя започва професионалния си път в аптека с хъс и надеждата да помага на болните. На снимката се усмихва, позирайки по повод Световния ден на фармацевтите, който се отбелязва в цял свят на 25 септември.

Усмивката ѝ трае кратко, минути след това очите ѝ се пълнят със сълзи. В аптеката влиза майка, която за пореден път търси лекарство за епилепсия за сина си, който получава пристъпи и припада. За пореден път маг.-фарм. Иванова не може да ѝ помогне, защото има „отказ“ от склада и лекарството го няма. Клетата майка крещи и плаче от безпомощност, обиколила е няколко аптеки, без да намери лек. Ситуацията се повтаря и с други пациенти с различни заболявания.

Официално се твърди, че проблем няма, но маг.-фарм. Иванова ежедневно изпитва болката на отчаяни хора, които търсят лек. Разказваме това, защото е един от актуалните проблеми, с които се сблъскват специалистите по лекарствата в аптеките.

Проблемите обаче са повече и превръщат работата в аптека в непривлекателна за повечето колеги, с които завършва маг.-фарм. Иванова, и те не желаят да облекат бялата престилка и да застанат зад гишето в аптеката.

Девалвация на професията и премахване на образователния ценз
Маг.-фарм. Иванова се

подготвя 2 г., преди да я приемат да се обучава за магистър по специалност „Фармация“. След което се явява на приемни изпити по биология и химия в няколко фармацевтични факултета. В един от тях я приемат и започва най-сложното – над 5-годишно обучение, много учене,

трудни изпити, сложни практически упражнения, а за финал и сериозни държавни изпити. Семейството ѝ инвестира много средства за образованието ѝ.

Държавата също влага огромни ресурси в обучението по фармация. През няколко години обаче пренебрегват вложените усилия и средства, за да има в аптеката специалисти като нея, и в парламента постъпват предложения нейните задължения да се

изпълняват и от по-нискоквалифицирани лица, които нямат необходимия образователен ценз. Маг.-фарм. Иванова и колегите ѝ смятат, че усилията им са напразни и че не са ценени като висококвалифицирани специалисти.

Без рецепти

Сериозен проблем за работата на магистър-фармацевт Иванова са и предписанията. Често пъти пациентите търсят лекарствени продукти без рецепта или с „рецепта“ по вайбър или на хвърчащо листче, споделя тя. Липсата на рецепта пък води до пререкания и агресиия спрямо нея. Освен това я грози и глоба от 1000 до десетки хиляди лв. за отпускане на лекарствен продукт по лекарско предписание, без да има представена рецепта. А пациентът може да си навреди или да усложни състоянието си, ако няма рецепта за дадено лекарство и го приема. Безотговорното приемане на антибиотици например може да доведе до антибиотична резистентност, която заплашва способността в бъдеще с антибиотици да бъдат лекувани често срещани заболявания, тревожи се младата фармацевтка.

Цените на лекарствата

Цените на лекарствата са чест повод за грубост спрямо фармацевтите. Маг.-фарм. Иванова обаче няма никакво

влияние върху формирането им. Тя е нает магистър-фармацевт, каквито са 90% от колегите ѝ в София – членове на РФК София-столична. Цените на лекарствата в България са регулирани със съответните законови разпоредби и има специална наредба за това. Магистър-фармацевтите в аптеката са крайно звено в този процес, но понасят всички негативи.

Това са само част от трудностите, пред които се изправят маг.-фарм. Иванова и колегите ѝ. Същевременно въпреки отговорностите възнагражденията им са по-ниски от тези на множество професии в България и в пъти по-ниски от тези на колегите им в аптеки в Европа. Специалистите по лекарствата често пъти излагат проблемите си пред обществото, но биват negliжирани.

На 25 септември магистър-фармацевтите отново напомнят за предизвикателствата пред професията и се питат дали в бъдеще в аптеките в България ще продължат да работят магистър-фармацевти, или ще бъдат поредните „изчезващи“ специалисти от страната.

Маг.-фарм. Иванова обещава да продължи да работи в аптека, защото това е призванието ѝ, близо е до пациентите и може да им помага, но повечето ѝ колеги не издържат дълго и предпочитат други работни места.